

На основу члана 59. став 2. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС, 44/2018 и 19/2025), а ради спровођења Правила рада RTGS платног система Народне банке Србије (Г. бр. 7200 од 22. августа 2018. године, Г. бр. 8561 од 17. октобра 2018. године, Г. бр. 3038 од 22. априла 2021. године, Г. бр. 10460 од 17. октобра 2022. године и Г. бр. 3667 од 11. маја 2026. године) и Правила рада Клиринг платног система Народне банке Србије (Г. бр. 4775 од 3. јула 2015. године, Г. бр. 7201 од 22. августа 2018. године, Г. бр. 8560 од 17. октобра 2018. године), гувернер Народне банке Србије доноси

У П У Т С Т В О

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ УПУТСТВА О ФОРМАТУ И НАМЕНИ ЕЛЕКТРОНСКИХ ПОРУКА КОЈЕ СЕ РАЗМЕЊУЈУ У RTGS И КЛИРИНГ ПЛАТНИМ СИСТЕМИМА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

1. У Упутству о формату и намени електронских порука које се размењују у RTGS и Клиринг платним системима Народне банке Србије (Г. бр. 7204 од 22. августа 2018. године и Г. бр. 8563 од 17. октобра 2018. године), у тачки 2. речи: „од 1 до 3“ замењују се речима: „од 1 до 5“.

2. Прилог 1 замењује се новим Прилогом 1, који је одштампан уз ово упутство.

После Прилога 3 додају се прилози 4 и 5, који су одштампани уз ово упутство.

3. Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на интернет презентацији Народне банке Србије.

Г. бр. 3673
13. маја 2026. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.

Прилог 1

Основне поруке по SWIFT стандарду ISO15022 (MT)

1. Заглавље порука (блок 1, блок 2 и блок 3) и завршни блок (блок 5)

Следећа табела идентификује блокове порука и њихову сврху.

Позиција блока	Блок	Сврха	Напомена
1	Основни блок заглавља	Референтне информације; део заглавља поруке	Обавезно, подложно валидацији
2	Блок заглавља апликације	Референтне информације; део заглавља поруке	Обавезно, подложно валидацији
3	Блок заглавља корисника	Референтне информације; део заглавља поруке	Обавезно
4	Текстуални блок	Тело поруке	Обавезно
5	Завршни блок	Завршне информације које усмеравају обраду поруке коју врши прималац	Опционо

Заглавље налога за пренос који шаље учесник

Блок	Поље	Обавезно	Назив поља	Формат	Напомена	Пример
1		Да	F	1!C	Увек F, односно FIN	F
		Да	Service ID	2!N	Увек 01 за MT поруке	01
		Да	Sender	12!C	Код учесника који шаље поруку	BNKARSBGAXXX
		Да	Session number	4!N	Доделио учесник/SWIFT	0001
		Да	Input Sequence Number	6!N	Доделио учесник/SWIFT	011026
2		Да	Messages direction	1!C	<i>Input mode:</i> Учесник који шаље увек треба да користи вредност „I”.	I
		Да	Message type	3!N	Тип поруке	103
		Да	Receiver	12!C	Код оператора	NBSRRSBDXIPS
		Да	Message priority	1!C	N – нормални приоритет	N
3	113	Да	Banking Priority	4!N	Пословни приоритет, подразумевана вредност у распону од 0011 до 0100	0030
	108		Message User Reference	16X	Референца коју додељује пошиљалац поруке	ST SARJH1AC000037
	121		UETR	36!X	Јединствена референца за праћење <i>End-to-End</i>	4e7b08db-68e1-4af3-ac40-cd06623bac8a
	111		Service Type Identifier	3!N	Поље се користи у SWIFT-у за праћење GPI.	001

Пример:

```
{1:F01BNKARSBGAXXX0001011026}{2:1103NBSRRSBDXIPSN}{3:{113:0030}{108:BZYAEB1AC000054}{121:f0fb69a-4b70-4fb0-b109-7f16a33a1bc9}}
```

Заглавље налога за пренос који шаље систем

Блок	Поље	Обавезно	Назив поља	Формат	Напомена	Пример
1		Да	F	1!C	Технички параметар <i>Application ID</i> , чија је вредност увек „F“	F
		Да	Service ID	2!N	Технички параметар <i>Service ID</i> , чија је вредност увек „01“ за МТ поруке	01
		Да	Receiver	12!C	Код учесника који прима поруку	BNKARSBGAXXX
		Да	Unique system message reference	10!N	Бројеви сесије и секвенце, које додељује систем	0008868847
2		Да	Messages direction	1!C	<i>Output mode</i> : увек постављен на „O“ у порукама које шаље систем	O
		Да	Message type	3!N	Тип поруке	103
		Да	Message time/date	10!N	Датум и време испоруке поруке (hhmmуymmdd)	1351211012
		Да			Попуњава систем.	
			Message input reference (MIR), output date and output time; Message priority	12!C	Пошиљалац	NBSRRSBD AIPS
				10!N	Број сесије и секвенце	0000008868847
				10!N	Датум и време креирања поруке (уymmddhhmm)	2110121351
				1!C	N – фиксна вредност	N
3	113	Да	Banking Priority	4!N	Пословни приоритет	0030
	108		Message User Reference	16X	Референца коју додељује систем	BZYAEB1AC000054
	121	Да	UETR	36!X	Јединствена референца за праћење <i>End-to-End</i>	f0fbf69a-4b70-4fb0-b109-7f16a33a1bc9
	111		Service Type Identifier	3!N	Поље се користи у SWIFT-у за праћење GPI.	001

Пример:

```
{1:F01BNKARSBGAXXX0008868847}{2:O1031351211012NBSRRSBD AIPS00010252882110121351N}{3:{113:0010}{108:BZYAEB1AC000054}{121:f0fbf69a-4b70-4fb0-b109-7f16a33a1bc9}}
```

Напомена: Вредност поља које се односи на пошиљача плаћања у блоку 2 поруке за копије налога за пренос које се достављају примаоцу плаћања (у сврху потврде прилива) садржи информацију о учеснику који је иницирао трансакцију.

Напомена: Заглавље нефинансијских порука које шаље учесник разликује се од приказаних табела у следећем:

- у блоку 1, поље *Session number* садржи било која четири симбола, нпр. 0000;
- у блоку 1, поље *Input Sequence Number* садржи било којих шест симбола, нпр. 000000;
- блок 3 садржи само поље 108, које није обавезно и које треба да буде исто као ID поруке.

Поље 113 у Блоку 3: Приоритет плаћања

Обавезно поље 113 у блоку 3 садржи информацију о пословном приоритету.

За налоге за пренос који се реализују у RTGS систему, вредност пословног приоритета треба да буде између 0011 и 0099. Вредност 0011 означава највиши приоритет. За поруке MT 103 и MT 202, ако ништа није наведено, подразумевана вредност поља 113 у блоку 3 је „0099“ (извршење у RTGS-у с најнижим приоритетом).

За налоге за пренос који се реализују у Клиринг платном систему чији је оператор Народна банка Србије подразумевани приоритет је 0100. За поруке MT 102, ако ништа није наведено, подразумевана вредност поља 113 у блоку 3 је „0100“ – извршење је у клирингу.

Приоритет се састоји од четири карактера, при чему се попуњава водећим нулама.

Пример: {113:0020}

Поље 121 у Блоку 3: UETR (Јединствена референца за праћење *End-to-End*)

Учесник који шаље налог за пренос може назначити UETR у пољу 121 у блоку 3. UETR се може јављати у порукама које показују статус, као и у плаћањима која се шаљу другој страни. UETR може да додели адаптер.

Напомена: За поруку MT 192 којом се врши опозив налога за пренос у реду за чекање за клиринг, потребно је да у пољу 121 буде наведен UETR „00000000-0000-4000-8000-000000000000“.

Завршни блок – Блок 5

Блок 5 поруке MT може садржати различит скуп података у формату: {keyword: value}.

Кључна реч	Опис	Очекиване вредности
MAC	Дигитални потпис блока 4 – хеш вредност која обезбеђује интегритет података у блоку 4 поруке и идентификацију стране која шаље поруку	string
PDM	Могућа дуплирана порука (<i>Possible Duplicated Message</i>): Назначава да ли је систем поново послао поруку, односно да ли је дошло до покушаја да се порука пошаље.	Y или N
PDE	Могуће дуплирано издавање (<i>Possible Duplicated Emission</i>): Назначава да ли је порука могућа копија поруке која је већ послата ка систему.	Y или N
PTL	Могући губитак при превођењу (<i>Possible Translation Loss</i>): Назначава да ли постоји евентуални губитак података настао када је централизован сервис за конверзију конвертовао поруку из формата MX у формат MT. Ако ово поље има вредност Y, страна која прима поруку може преузети оригиналну поруку формата MX преко механизма за извештавање (који се не заснива на порукама) ради ручног намирења.	Y или N

Пример:

```
{5:{MAC:MIICbwYJKoZIhvcNAQcCoIICyDCCAlwCAQExDTALBgIBZQMEAgEwCwYJKoZIhvcNAQcBMYIC
OTCCAjUCAQEwdzBgMRIwEAYKcZImiZPyLQQBGRYcZ20xEzARBgoJkiaJk/IsZAEZFgNDQkcxHzAdBgoJ
kiaJk/IsZAEZFg9wYXltZW50LXN5c3RlbXMxZDAsBgNVBAMTC0NCRy1DQS1URVNUAhMZAAAABaWyVQ
8Fzi+LAAAAAAAFMAsgCWCGSAFIawQCAaCBlijAYBgkqhkiG9w0BCQMxCwYJKoZIhvcNAQcBMBwGCSq
GS1b3DQEJBTEPFw0yNDEwMDQwOTQ0NTJaMCsGCSqGS1b3DQEJNDEeMBwwCwYJYIZIAWUDBAIBo
Q0GCSqGS1b3DQEBCwUAMC8GCSqGS1b3DQEJBDEiBCAioYyr72rca8sBvapdXsl/amKMMsC/+kgZtvgVd+
OlyzANBkgkqhkiG9w0BAQsFAASCAQC+01UG1ZzMFVXbY3jiZ+oHpmbARx8vr3s+Ua9jyJ8MKrgxxgR1BCqM
THRb8m/LzeceLDAa9FsZ3tpe40+nztgEvGPCQM6uM+YPriADsygEmjOCsgjdT9nfYQBJmYkjuTG/jAarBtT
XtzAoySfiZC47mcOWZKQPSgEAM39fr632YYCcWoPchUopy00g3Lar6wHmQ77bzKZX1dvoKUijlDyzBO2
N4uAtmCY2TPwKzgsOX4vkEvsW/NGyrQC9n9vQZc7qtgeBNrLcTfxiq4xDJaVu2B+waSluxlj97wSMVnpDeBr
yR/RyYCA5RXP7/b9wFPDCwLbkfulBaDn0xo4TEJ}{PTL:Y}}
```

2. Налог за пренос

За пренос новчаних средстава с текућег рачуна на текући рачун користи се налог за пренос.

Елементи налога за пренос дати у следећој табели у складу су са Одлуком о облику, садржини и начину коришћења образаца платних налога за извршење платних трансакција у динарима („Службени гласник РС“, бр. 55/2015, 78/2015, 82/2017, 65/2018, 78/2018, 22/2019, 125/2020 и 82/2024) (у даљем тексту: Одлука) – Прилог 2 и Прилог 3:

	Опис	Формат	Обавезно	Напомена
1	Начин извршења	X		
2	Назив платиоца	3*35X	Да	
3	Назив примаоца плаћања	3*35X	Да	
4	Број текућег рачуна платиоца	18N		По Одлуци, код уплата готовог новца – празно
5	Број текућег рачуна примаоца плаћања	18N		По Одлуци ^{Error! Bookmark not defined.} , код исплате готовог новца – празно
6	Ознака валуте	3X	Да	RSD за динаре ¹
7	Износ	12N,NN	Да	Највише дванаест целих, зарез, највише две децимале, само позитивно, при чему се знак плус подразумева
8	Сврха плаћања	3*35X		
9	Шифра плаћања	3N		Из Прилога 3 Одлуке
10	Број модела позива на број задужења	2X		По Одлуци
11	Позив на број задужења	-		По Одлуци
12	Број модела позива на број одобрења	2X		По Одлуци
13	Позив на број одобрења	-		По Одлуци
14	Место пријема	20X		
15	Датум пријема	DD/MM/YY		
16	Датум извршења	DD/MM/YY	Да	
17	Овера	-	Да	

У RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије, налог за пренос има структуру приказану у табели која следи. Техничка поља која се интерно користе у платном систему нису приказана. Код учесника у платном систему структура се може донекле разликовати, пре свега у техничким детаљима, при чему не сме доћи до губитка информација.

Поље	Опис	Формат
Идентификација платиоцевог пружаоца платних услуга	Идентификациона ознака пружаоца платних услуга (BIC) на основу које се недвосмислено може утврдити прописани фиксни троцифрени број из Одлуке Напомена: Овај код у складу је са ISO стандардом бр. 9362 и мора бити регистрован у SWIFT-у.	У SWIFT-у 8/11 знакова
Референца платиоцевог пружаоца платних услуга	Јединствени идентификатор налога за пренос за платиоцевог пружаоца платних услуга у току једног пословног дана	До 16 знакова
Начин извршења	Одређује да ли се налог третира као хитан или не.	Четири нумеричка знака,

¹ По ISO 4217

		0000-0010 за потребе система, 0011-0099 хитно, 0100 није хитно
Назив платиоца	Подаци о платиоцу у складу са Одлуком	До 105 знакова (3*35)
Назив примаоца	Подаци о примаоцу плаћања у складу са Одлуком	До 105 знакова (3*35)
Рачун платиоца	Рачун који ће бити задужен, у формату и с контролним елементима као у Одлуци	18 цифара фиксно без цртица
Рачун примаоца	Рачун који ће бити одобрен, у формату и с контролним елементима као у Одлуци	18 цифара фиксно без цртица, у складу са Одлуком
Ознака валуте	Ознака валуте у којој се врши плаћање, по ISO стандарду	Три знака, за динаре: RSD
Износ	Износ платне трансакције који треба извршити	До 14 значајних цифара, до два децимална места одвојена зарезом, обавезно позитиван
Сврха плаћања	Опис основа преноса, у слободној форми	До 105 знакова (3*35)
Шифра плаћања	Троцифрена шифра сврхе плаћања из Прилога 3 Одлуке	Три цифре
Референца платиоца	Референца која се преноси до примаоца плаћања и која се приказује у његовом изводу а састоји се из модела и позива на број задужења	Модел 2 знака и позив на број у складу са Одлуком, са две водеће нуле ако је модел празан
Референца примаоца	Референца која се преноси до примаоца плаћања и која се приказује у његовом изводу а састоји се из модела и позива на број одобрења	Модел 2 знака и позив на број у складу са Одлуком са две водеће нуле ако је модел празан
Датум извршења	Датум извршења платне трансакције	Недвосмислено препознатљив формат датума

3. Порука MT 103 – пренос средстава за рачун корисника платних услуга

Како је MT 103 стандард за плаћања за рачун корисника платних услуга у SWIFT-у, налог за пренос пресликава се у важећа поља SWIFT поруке MT 103. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за пренос	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) платиоцевог пружаоца платних услуга	Да	TRN у SWIFT-у
23B	Увек CRED	Да	
23E	Увек SDVA	Да	
26T			По SWIFT-у
32A	Датум извршења (у формату YYMMDD), ознака валуте (за динаре RSD) и износ	Да	Пример: 030123RSD55678,50
33B	Ознака валуте (за динаре RSD) и износ		Порука треба да садржи поље 33B када се у пољу 59 налази рачун у IBAN формату. Пример: RSD55678,50
50K	У формату К /рачун платиоца назив платиоца у складу са Одлуком	Да	Рачун платиоца је обавезан елемент, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна; његов водећи број треба да одговара BIC-у пружаоца

			платне услуге који шаље поруку.
53A	Рачун и ВИС пружаоца платних услуга који извршава плаћање у формату /D/рачун пружаоца платних услуга или /рачун пружаоца платних услуга ВИС	Да	Косе црте и слово D део су синтаксе
57A	Рачун и ВИС пружаоца платних услуга чији се рачун одобрава (код којег је рачун примаоца плаћања) у формату /C/рачун пружаоца платних услуга или /рачун пружаоца платних услуга ВИС	Да	Мора да се слаже с водећим бројем рачуна у 59. Косе црте и слово C део су синтаксе.
59	Без опције /рачун примаоца плаћања назив примаоца плаћања у складу са Одлуком	Да	Рачун је обавезан, у BBAN или IBAN формату, а коса црта је део синтаксе за означавање рачуна.
70	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја, позиви на број имају, с леве стране, придружене одговарајуће моделе: PBZ-(позив на број задужења) PBO-(позив на број одобрења) REF-(референтни број повезане поруке – TRN) – највише три реда по 35 карактера.	Да	Пример: :70:SIF-111 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-456789
71A	Увек SHA	Да	
72	Сврха плаћања, до 105 карактера, такође информације за PVP, DVP, за сврху плаћања у првом реду /BNF/, у осталим редовима //, највише 4 реда, 105 карактера	Да	Пример: :72:/BNF/UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14, //RAZLIKA ZA MAJ

Употреба осталих поља дозвољена је у RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије, али се њихов садржај не контролише и не утиче на синтаксу поруке.

4. Порука MT 202 – пренос средстава између учесника у платном систему

Порука MT 202 користи се за пренос средстава између учесника у платном систему, с једног на други рачун у RTGS-у, тако да се извршава само у овом режиму. Налог за пренос између учесника у платном систему пресликава се у важећа поља SWIFT поруке MT 202. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за пренос	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN у SWIFT-у
21	Повезана референца	Да	Референца (TRN) поруке на коју се ова порука односи или NONREF
32A	Датум извршења (у формату YYMMDD), ознака валуте (за динаре RSD) и износ	Да	Пример: 030123RSD8455678,50
53A	Рачун и ВИС учесника у платном систему који извршава плаћање у формату /D/рачун учесника у платном систему или /рачун учесника у платном систему ВИС	Да	Косе црте и слово D део су синтаксе.

58A	Рачун и BIC учесника у платном систему чији се рачун одобрава у формату /С/рачун учесника у платном систему или /рачун учесника у платном систему BIC	Да	Косе црта и слово С део су синтаксе.
72	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја, позиви на број имају, с леве стране, придружене одговарајуће моделе: PBZ-(позив на број задужења) PBO-(позив на број одобрења) SIF-(шифра плаћања)-сврха плаћања на почетку /BNF/, на почетку осталих редова //, највише 5*35.	Да	Пример: :72:/BNF/PBZ-97123456ABC //PBO-971234AFG14 //SIF-133-UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14 //RAZLIKA ZA MAJ

Употреба осталих поља дозвољена је у RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије, али не утиче на извршење трансакција.

Порука MT 202 користи се и за пренос средстава између текућег рачуна учесника и његовог RTGS-IPS рачуна.

У случају преноса средстава с текућег рачуна учесника на RTGS-IPS рачун, у пољу 113 пословни приоритет може бити између 11 и 99, док поље 72 мора да садржи код трансакције CODTYPTR/030, који се уноси на почетку поља. Пример:

:72:/CODTYPTR/030
/BNF/Prenos na RTGS-IPS racun

У случају преноса средстава са RTGS-IPS рачуна на текући рачун, у пољу 113 пословни приоритет може бити између 50 и 99, док поље 72 мора да садржи код трансакције CODTYPTR/031, који се уноси на почетку поља. Пример:

:72:/CODTYPTR/031
/BNF/Prenos na tekuci racun

5. Порука MT 102 – плаћања у клирингу и групни налози за мала плаћања у RTGS-у

Порука MT 102 користи се за плаћања за рачун корисника платних услуга у клирингу или RTGS-у. Свако појединачно плаћање мора бити на износ који не прелази границу утврђену правилима рада Клиринг платног система чији је оператор Народна банка Србије. Сва плаћања у једној поруци морају упутити корисници једног пружаоца платних услуга корисницима другог пружаоца платних услуга. Датум извршења мора бити исти за сва појединачна плаћања, као и ознака валуте. Збир свих појединачних плаћања мора да одговара износу у пољу 32A. Дужина поруке је, по SWIFT стандарду, ограничена на 32 килобајта. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за пренос	Обавезно	Напомене
	У секвенци А		
20	Референтни број (TRN) платиоачевог пружаоца платних услуга	Да	TRN у SWIFT-у
23	Увек CREDIT	Да	
26T	Увек REF	Да	
71A	Увек SHA	Да	
	У репетитивној секвенци Б, за свако појединачно плаћање		
21	Референца трансакције	Да	
32B	Ознака валуте (за динаре RSD) и износ	Да	Пример: RSD55678,50

50K	/рачун платиоца назив платиоца у складу са Одлуком	Да	Рачун је обавезан, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна, а водећи број мора да одговара BIC-у пружаоца платних услуга чији се рачун задужује.
59	/рачун примаоца плаћања назив примаоца плаћања у складу са Одлуком	Да	Рачун је обавезан, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна, а водећи број мора да одговара BIC-у пружаоца платних услуга чији се рачун одобрава.
70	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја, позиви на број имају, с леве стране, придружене одговарајуће моделе: SIF-(шифра плаћања) PBZ-(позив на број задужења) PBO-(позив на број одобрења) REF-(референтни број повезане поруке – TRN).	Да	Пример: :70:SIF-133 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-123456/789ABC
77B	Сврха плаћања, 35+35+35	Да	Пример: :77B:UPLATA PO FAKTURI 123AFG14, RAZLIKA ZA MAJ
	У секвенци С		
32A	Датум извршења, ознака валуте (за динаре RSD) и износ (збир свих трансакција), датум у формату YYMMDD	Да	Пример 030123RSD8455678,50
53A	/D/рачун пружаоца платних услуга који извршава плаћање или /рачун BIC пружаоца платних услуга који извршава плаћање	Да	Косе црте и слово D су обавезни.
54A	Рачун и BIC пружаоца платних услуга чији се рачун одобрава (рачун у првом реду иза /C/ или /, а BIC у другом реду)	Да	Мора да се слаже с водећим бројем рачуна у 59.

Употреба осталих поља дозвољена је у RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије, али не утиче на извршење трансакција.

6. Порука MT 298/202 – преноси средстава унутар омотнице

Овај формат користи се кад клиринг системи извршавају нето позиције из клиринга у RTGS систему.

Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је екстерни клиринг систем.)
12	Тип поруке унутар омотнице	Да	Пример: 12:202
77E		Да	

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20: до 72:	Тело поруке МТ202		Цела МТ 202 порука са свим елементима и ознакама поља

Поља 12 и 77Е понављају се за сваку поруку МТ 202. Повезане референце за одговарајуће поруке МТ 900 и МТ 910 јесу поља 20 из поруке МТ 202.

Поље 72 је структурирано. У случају порука које се односе на поравнање нето позиција везаних за рад Клиринга чекова, чији је оператор Удружење банака Србије, поље 72 мора да садржи кôд трансакције CODTYPTR/034, који се уноси на почетку поља.

У случају порука које се односе на поравнање нето позиција везаних за рад Клиринга директних задужења, чији је оператор Удружење банака Србије, поље 72 мора да садржи кôд трансакције CODTYPTR/033, који се уноси на почетку поља.

У случају порука које се односе на поравнање нето позиција везаних за обрачун међубанкарске накнаде везане за реализацију инстант плаћања на продајном месту, поље 72 мора да садржи кôд трансакције CODTYPTR/032, који се уноси на почетку поља.

Пример:

72:/CODTYPTR/034

Поруку генеришу и шаљу клиринг системи, а одговори на њу су МТ 900 за учесника у платном систему чији је рачун задужен, односно МТ 202 и МТ 910 за учесника у платном систему чији је рачун одобрен.

7. Порука МТ 900 – потврда о задужењу рачуна

Порука МТ 900 користи се као потврда о задужењу рачуна после извршених трансакција (МТ 103, МТ 202 или МТ 102). Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
21	Повезана референца	Да	Референца поруке (TRN) на коју се ова порука односи, односно поруке чије се извршење потврђује
25	Број рачуна	Да	Број рачуна који се задужује
32A	Датум извршења (у формату YYMMDD), ознака валуте (за динаре RSD) и износ	Да	Пример: 030123RSD8455678,50
52A	BIC иницијатора трансакције	Да	За задужења која је иницирала трећа страна :52A:NBSRRSBD009 :52A:RTGSRDBG001
72:	/OID/MIR трансакције која је иницирала задужење, односно за клиринг – ознака циклуса и референца на лимит	Да	Пример: :72:/OID/091015AIKBRSS2 AXXX0001000017 :72:/SESSION/MORNING /RESDEBIT/CLEARING

8. Порука МТ 910 – потврда о одобрењу рачуна

Порука МТ 910 користи се као потврда о одобрењу рачуна после извршених трансакција (МТ 103, МТ 202 или МТ 102). Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
21	Повезана референца	Да	Референца поруке (TRN) на коју се ова порука односи, односно поруке чије се извршење потврђује
25	Број рачуна	Да	Број рачуна који се одобрава
32A	Датум извршења (у формату YYMMDD), ознака валуте (за динаре RSD) и износ	Да	Пример: 030123RSD8455678,50
52A	BIC иницијатора трансакције	Да	Идентификација учесника у платном систему који је иницирао трансакцију, с повезаном референцом и датумом извршења, јединствено идентификује поруку којом је инициран трансфер.
72	За потврду из клиринга ознака циклуса	Да – за клиринг	Пример: :72:/SESSION/MORNING

Поље 56A не користи се у RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије.

9. Порука MT 920 – захтеви

Порука MT 920 користи се као захтев за информације о стању рачуна или захтев за слање извода рачуна. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
12	Одговор који се захтева (одговарајуће MT поруке 941 или 942)	Да	Порука 941 односи се на статус рачуна, а 942 на привремени извод, од последње 940, 941 или 950 поруке.
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
34F	Ознака валуте (за динаре RSD), ознака С за кредит (збир задужења) или D за дебит (збир одобрења) и износ (лимит испод којег трансакције не улазе у извештај)		Пример: RSDC100000,
34F	Ознака валуте (за динаре RSD), ознака С за кредит (збир задужења) или D за дебит (збир одобрења) и износ (лимит испод којег трансакције не улазе у извештај)		Пример: RSDD100000,00

Поља 12, 25 и 34F се понављају, тако да се једном поруком може тражити више извештаја који се односе на више рачуна, уз различите лимите.

10. Порука MT 941 – статус рачуна

Порука MT 941 користи се за слање информација о стању рачуна, као одговор на захтев MT 920 – захтев за информације о стању рачуна у одређеном тренутку. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
21	Повезана референца	Да	Референца поруке MT 920 – TRN, којом је иницирана ова порука
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
28	Број стања/секвенца поруке	Да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље.
60F	Почетно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ (при чему је D дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање)		Пример: C030717RSD100995,01
90D	Број трансакција задужења, ознака валуте и износ		Пример: 12RSD100000,00
90C	Број трансакција одобрења, ознака валуте и износ		Пример: 122RSD200000,99
62F	Завршно стање за датум у облику D/C, датум, ознака валуте, износ (при чему је D дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање)	Да	Пример: C030717RSD200996,
64	Расположиво стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ (при чему је D дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање)		Пример: C030717RSD200996,

11. Порука MT 942 – привремени извод

Порука MT 942 представља привремени извод од претходно преузетог стања или извода. Шаље се као одговор на захтев MT 920. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
21	Повезана референца		Референца поруке – TRN MT 920 поруке којом је иницирана ова порука
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
28C	Број стања/секвенца поруке	Да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље.
34F	Ознака валуте (за динаре RSD), ознака C за кредит или D за дебит и износ (лимит испод којег трансакције не улазе у извештај)	Да	Пример: RSDC100000,
34F	Ознака валуте (за динаре RSD), ознака C за кредит или D за дебит и износ (лимит испод којег трансакције не улазе у извештај)		Пример: RSDD100000,00

13D	Датум и време, у формату YYMMDDHHMM	Да	Пример: 0307171515+0100
61	Линија извода		
90D	Број трансакција задужења, ознака валуте и износ		Пример: 12RSD100000,00
90C	Број трансакција одобрења, ознака валуте и износ		Пример: 122RSD200000,99

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

датум извршења (YYMMDD),
кредит/дебит (C/D/EC/ED),
износ (до 12 целих, до 2 децимале),
код за идентификацију типа трансакције, 1+3 карактера,
референца учесника у платном систему, до 16 карактера,
//,
референца агента за поравнање код којег се води рачун, до 16 карактера,
додатни детаљи, до 34 карактера.

12. Порука МТ 950 – извод рачуна

Порука МТ 950 је извод рачуна. Шаље се аутоматски на крају дана, по избору учесника. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
28C	Број стања/секвенца поруке	Да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље.
60F	Почетно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD100995,01
61	Линија извода		
62F	Завршно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD200996,

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

датум извршења (YYMMDD),
кредит/дебит (C/D/EC/ED),
износ (до 12 целих, до 2 децимале),
код за идентификацију типа трансакције, 1+3 карактера,
референца учесника у платном систему, до 16 карактера,
//,
референца агента за поравнање код којег се води рачун, до 16 карактера,
додатни детаљи, до 34 карактера.

13. Порука МТ 940 – извод рачуна (с детаљима)

Порука МТ 940 је извод рачуна. Шаље се аутоматски на крају дана, по избору учесника. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
------	----------------	----------	----------

20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
28С	Број стања/секвенца поруке	Да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље.
60F	Почетно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD100995,01
61	Линија извода		
86	Информације имаоцу рачуна, код 103 50К, 59 (само рачуни) и 4 линије за 70, код 202 само 53А и 58А (само рачуни)		До 6*35 карактера
62F	Завршно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD200996,

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

датум извршења (YYMMDD),

кредит/дебит (C/D/EC/ED),

износ (до 12 целих, до 2 децимале),

код за идентификацију типа трансакције, 1+3 карактера,

референца учесника у платном систему, до 16 карактера,

//,

референца агента за поравнање код којег се води рачун, до 16 карактера,

додатни детаљи, до 34 карактера.

14. Порука MT 970 – извод о извршеним плаћањима у клирингу

Порука MT 970 је извод о извршеним плаћањима у клирингу. Шаље се аутоматски на крају циклуса. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN (Иницијатор је RTGS.)
25	Број рачуна	Да	Број рачуна на који се порука односи
28С	Број стања/секвенца поруке	Да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље.
60F	Почетно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD100995,01
61	Линија извода		
62F	Завршно стање у облику D/C, датум, ознака валуте, износ	Да	Пример: C030717RSD200996,

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

датум извршења (YYMMDD),

кредит/дебит (C/D/EC/ED),

износ (до 12 целих, до 2 децимале),

код за идентификацију типа трансакције, 1+3 карактера,

референца учесника у платном систему, до 16 карактера,
 //,
 референца агента за поравнање код којег се води рачун, до 16 карактера,
 додатни детаљи, до 34 карактера.

15. Порука МТ х92 – захтев за опозив поруке ¹

Порука МТ х92 користи се као захтев за отказивање (опозив) претходно упућене МТ 102, МТ 103 или МТ 202 поруке која се налази у реду за чекање. Порука се може опозвати само ако још није извршена. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
21	Повезана референца	Да	TRN поруке на коју се упит односи
11S	Тип поруке, датум оригиналне поруке	Да	За допуну јединственог кључа
79	BIC учесника који је послао поруку и датум извршења	Да	

За МТ 103 и МТ 102 порука је МТ 192, а за МТ 202 порука је МТ 292.

16. Порука МТ х95 – упити о порукама

Порука МТ х95 користи се као упит о претходно упућеној МТ 103 или МТ 202 поруци. Ова порука користи се и за промену приоритета порука у реду за чекање, с тим да се приоритет може променити тако да порука остане у реду за чекање. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
21	Повезана референца	Да	TRN поруке на коју се упит односи
75	Упити	Да	Захтеви су: STAT – статус поруке, DUPL – копија поруке, PRTY – промена приоритета.
77A	Нови приоритет код промене приоритета		Обавезно код захтева за промену приоритета, код осталих захтева се не користи.
11S	Тип поруке, датум оригиналне поруке, циклус и секвенца оригиналне поруке		За допуну јединственог кључа
79	BIC учесника који је послао поруку и датум извршења	Да	

За МТ 103 и МТ 102 порука је МТ 195, а за МТ 202 – порука је МТ 295.

17. Порука МТ х96 – одговори на захтеве и упите и поруке о грешкама

Порука МТ х96 је одговор на послате поруке МТ х92 или МТ х95. Генерише је платни систем уз одбијене поруке, са објашњењем грешке. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
------	----------------	----------	----------

¹ Користи се само у системима са укљученим централизованим редовима за чекање.

20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
21	Повезана референца	Да	TRN поруке на коју се упит односи
76	Одговори	Да	Одговори на захтеве су: STAT – статус поруке, DUPL – копија поруке, PRTY – промена приоритета, SETL – потврда о реализацији трансакције.
77A	Текстуални опис		Код грешке и одговарајући текст, ако одговор садржи поруку о грешци
11R	MT, датум оригиналне поруке	Да	За допуну јединственог кључа

Ако се захтева статус (STAT), или је порука погрешна, поље 76 може да садржи следеће одговоре:

STAT REJT	Порука је опозвана MTn92 поруком коју је послао учесник.
STAT CANC	Порука је опозвана по правилима RTGS-а Народне банке Србије. Шаље се и кад Народна банка Србије одбије поруку, без посебног захтева.
STAT EXEC	Порука се управо извршава.
STAT SETL	Порука је извршена.
STAT ERRC	При процесирању нефинансијске поруке дошло је до грешке. Шаље се и кад Народна банка Србије одбије поруку због грешке у поруци, без посебног захтева.
STAT ERRP	При процесирању плаћања дошло је до грешке. Шаље се и кад Народна банка Србије одбије поруку због грешке у поруци, без посебног захтева.
STAT COND	Порука чека на повезана условна плаћања.
STAT WAIT	Порука је у реду за чекање.
STAT SUSP	Порука је суспендована.
STAT NETR	Порука је прихваћена за клиринг. Учесник може да је опозове.
STAT NETS	Порука је поравната после процедуре клиринга. Опозив није могућ.
STAT NETL	Порука је прихваћена за клиринг са сутрашњим датумом извршења. Може се опозвати.
STAT NETE	Порука није одбијена током процедуре клиринга, али није поравната. Опозив је могућ ако се процедура клиринга поништи.

ERRC и ERRP добијају се и кад је порука одбијена због грешке, и без посебног захтева. За MT 103 и MT 102 порука је MT 196, а за MT 202 порука је MT 296.

18. Порука MT 985 – упит о статусу

Поруком MT 985 шаље се упит о статусу. Одговор се шаље поруком MT 986. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
57A	BIC агента за поравнање код кога се води рачун	Да	

59	Рачун на који се односи упит, пре рачуна коса црта, и ВИС имаоца рачуна	Да	
75	Захтев	Да	Захтеви су: STAT – статус рачуна; SQDC – извештај о реду за чекање; TTLS – тотали циклуса у клирингу, иза косе црте циклус (назив MORNING, EVENING или FINAL) и датум (YYMMDD); TTLD – тотали дана у клирингу, иза косе црте датум (YYMMDD); PCLT – лимит за клиринг који је тренутно постављен, односно употребљен.

19. Порука MT 986 – одговор на упит о статусу

Порука MT 986 шаље се као одговор на упит о статусу.

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референтни број (TRN) учесника у платном систему	Да	TRN
21	Повезана референца	Да	TRN поруке на коју се одговор односи
59	Рачун на који се односи одговор, пре рачуна коса црта и ВИС имаоца рачуна		
79	Одговор	Да	

Ако је упит STAT, могући одговори су:

Одговор	Значење
AA	Рачун није блокиран.
DA	Рачун је блокиран за задужења.
AC	Рачун је блокиран за одобрења.
DC	Рачун је блокиран.

На упит SQDC, одговор садржи четири реда. Сваки се састоји од кода (два карактера), ознаке валуте (три карактера), укупног износа, косе црте и укупног броја порука. Кодови су следећи:

Код	Значење
SD	Сума и број суспендованих трансакција које одобравају рачун
SC	Сума и број суспендованих трансакција које задужују рачун
ED	Сума и број трансакција у реду за чекање које одобравају рачун
EC	Сума и број трансакција у реду за чекање које задужују рачун

На упите TTLS и TTLD, одговор садржи податке о захтеву (један ред), броју примљених порука (један ред у формату: примљене/прихваћене/одбачене) и прихваћених, поравнатих, на чекању (у реду) и одбачених порука (четири реда у формату: износ/број порука/број инструкција) у циклусу, односно дану клиринга.

Поруку TTLS учесник добија аутоматски после сваког клиринга, без захтева.

79	Ok		
----	----	--	--

Стандард ISO20022 (MX)

Формат и елементи порука засновани су на стандарду ISO20022 XML и утврђени су техничком документацијом RTGS и Клиринг платних система чији је оператор Народна банка Србије.

Народна банка Србије може техничком документацијом RTGS и Клиринг платних система ближе утврдити садржај и начин попуњавања елемената порука које се користе у RTGS и Клиринг НБС систему.

Листа порука које се користе у RTGS и Клиринг платним системима чији је оператор Народна банка Србије

Порука	Намена поруке	Иницијатор поруке	Пословни сервис
camt.007	Захтев за промену приоритета	Учесник	nbs.rtsx.01
camt.009	Постављање лимита/овердрафта	Учесник	nbs.rtsx.01
camt.010	Одговор на поруке које се односе на постављање/промену лимита	RTGS	nbs.rtsx.01
camt.011	Промена лимита/овердрафта	Учесник	nbs.rtsx.01
camt.018	Захтев за информације о пословном дану	Учесник	nbs.rtsx.01
camt.019	Одговор на захтев за информације о пословном дану	RTGS	nbs.rtsx.01
camt.025	Одговор на захтеве и упите о грешкама	RTGS	swift.iap.tia.01
camt.029	Одговор на захтев за опозив поруке	RTGS	swift.iap.tia.01
camt.033	Захтев за копију поруке	Учесник	nbs.rtsx.01
camt.034	Копија поруке	RTGS	nbs.rtsx.01
camt.046	Захтев за информацију о резервисаним средствима	Учесник	swift.iap.tia.01
camt.047	Одговор од система на поруке које се односе на резервацију средстава	RTGS	swift.iap.tia.01
camt.048	Резервација средстава	Учесник	swift.iap.tia.01
camt.052 ACST	Одговор на упит о статусу рачуна	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.052 BALR	Статус рачуна	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.052 INTR	Привремени извод	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.052 SQDC	Одговор на захтев за информације о статусу реда за чекање у RTGS и Клиринг системима	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.052 CPOS	Извештај о позицији и трансакцијама на крају клириншког циклуса	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.053 CLST	Извод о извршеним плаћањима у клирингу	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.053 GCST	Извод рачуна (с детаљима)	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.053 ENDY	Извод рачуна	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.054 CR	Потврда о одобрењу рачуна	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.054 DR	Потврда о задужењу рачуна	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.054 PDNG	Обавештење за учесника да нема довољно средстава за поравнање	RTGS	swift.iap.tia.02

	транзакције коју је послала трећа страна за текући датум валуте		
camt.054 FUTR	Обавештење о примљеној трансакцији коју је послала трећа страна са будућим датумом валуте	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.054 INFO	Обавештење о одбијању трансакције коју је претходно послала трећа страна, а која је одложена	RTGS	swift.iap.tia.02
camt.056	Захтев за опозив поруке која се налази у реду за чекање	Учесник	swift.iap.tia.01
camt.060	Захтев за информације о стању рачуна или захтев за слање извода рачуна; упит о статусу рачуна; упит за извештај о реду за чекање	Учесник	swift.iap.tia.01
camt.998	Порука слободног формата	Учесник → RTGS → учесник;	nbs.rtsx.01
рас.002	Одговор на упит о статусу плаћања (RTGS) Одговор на упит о статусу плаћања (клиринг) Порука о прихватању/неприхватању плаћања	RTGS	swift.iap.tia.01
рас.004	Повраћај плаћања (појединачног)	Учесник → RTGS → учесник	swift.iap.tia.02
рас.008	Налог за пренос – пренос средстава за рачун корисника платних услуга	Учесник → RTGS → учесник	swift.iap.tia.02
рас.008	Групни налози за плаћања – плаћања у клирингу	Учесник → RTGS; RTGS → учесник (копија)	nbs.rtsx.01
рас.009	Пренос средстава између учесника у платном систему	Учесник → RTGS → учесник	swift.iap.tia.01
рас.028	Упит о статусу поруке	Учесник	nbs.rtsx.01
рас.029	Преноси средстава унутар омотнице	Net system → RTGS	swift.iap.tia.02
admi.002	Одбијање поруке Систем генерише ову поруку као одговор на нетачан унос поруке (непознат тип или верзија МХ поруке; грешке у валидацији формата поруке)	RTGS	nbs.rtsx.01
admi.004	Обавештење корисника о истеку лозинке	RTGS	swift.iap.tia.01

Табела мапирања

МХ порука	МТ еквивалент
camt.007	MT195/PRTY или MT295/PRTY
camt.009	MT999
camt.010	MT999
camt.011	MT999
camt.018	MT999
camt.019	MT999
camt.025	MTx96/OK, MTx96/ERRC, MTx96/PRTY
camt.029	MTx96/CANC
camt.033	MTx95/DUPL
camt.034	MTx96/DUPL
camt.046	MT999
camt.047	MT999
camt.048	MT999
camt.052 ACST	MT986/STAT
camt.052 BALR	MT941
camt.052 INTR	MT942
camt.052 SQDC	MT986/SQDC
camt.052 CPOS	MT986/CPOS
camt.053 CLST	MT970
camt.053 GCST	MT940
camt.053 ENDY	MT950
camt.054 CR	MT910
camt.054 DR	MT900
camt.054 PDNG	MTx96/DBIT, MTx96/CRDT
camt.054 FUTR	MTx96/DBIT, MTx96/CRDT
camt.054 INFO	MTx96/DBIT, MTx96/CRDT
camt.056	MT192 или MT292
camt.060	MT920
camt.060	MT985/STAT
camt.060	MT985/SQDC
camt.998	MT199/TEXTMESSAGE MT299/TEXTMESSAGE MT999/TEXTMESSAGE
camt.998	MT999 или MT998
pacs.002	MTx96/STAT
pacs.002	MTx96/STAT
pacs.002	MTx95/AUTH
pacs.002	MTx95/NAUT
pacs.004	MT103/RETN
pacs.008	MT103
pacs.008	MT102
pacs.009	MT202
pacs.028	MTx95
pacs.029	MT298
admi.002	MTx96
admi.004	MTx96